

Het Vaticaan: ‘Overbrug die kloof’

In Rome stond op 5 en 6 juni 2014 de pastorale zorg voor woonwagenbewoners, Sinti en Roma in de wereld centraal. Hiervoor waren alle Europese landelijke pastores uitgenodigd, gedelegeerden van de bisschoppenconferenties en overige hoogwaardigheidsbekleders binnen de katholieke Kerk.

De tweedaagse *World Meeting of the Episcopal Promoters and National Directors of the Pastoral Care of Gypsies* in het Vaticaan stond in het teken van paus Franciscus' visie dat de Kerk zich moet begeven in de periferie van de samenleving. Vooral kwam naar voren wat de lokale parochies kunnen doen om de kloven die er bestaan te overbruggen. Met name de kloof tussen de gemiddelde burger en de Roma is soms onoverbrugbaar groot. Verschillende Oost-Europese woordvoerders gaven aan dat een groot aantal parochies in hun landen voor de helft bestaat uit Roma die aan de uiterste grenzen van de samenleving leven. Het zijn mensen die vaak naar de rijkere landen trekken om hun geluk te beproeven of wat willen bijverdienen. In Nederland kennen we voornamelijk de Zelfkrantverkopers en de straatmuzikanten.

Impulsen voor leken

In een speciale audiëntie benadrukte paus Franciscus dat de lokale kerk de missie heeft om ook de mensen die zich ophouden aan de rand te betrekken. In de dagelijkse praktijk is dit een grote opgave vanwege priestertekorten en onderlinge maatschappelijke verschillen. De deelnemers waren het erover eens dat naast priesters en diakens, leken voor deze taak dienen te worden opgeleid.

Enkele bisschoppen pleitten voor een actie om op diocesaan niveau hiervoor impulsen te geven. Ook gaven ze aan dat de missie onder de Roma in priester- en diakenopleidingen meer aandacht moet krijgen.

Een spreker tijdens het Wereldcongres in het Vaticaan, 5/6 juni 2014

Ook bij ons

In Nederland, zo gaf landelijk coördinator Jan van der Zandt m.s.c. aan, is er in de loop der jaren voorzichtig vooruitgang geboekt aangaande wederzijdse betrokkenheid. Dat kinderen van woonwagenbewoners, Sinti en Roma het basisonderwijs volgen is bijna gewoon geworden; het voortgezet onderwijs en de gang naar werkgelegenheid laten, net als in veel Europese landen, nog veel te wensen over.

Huisvesting op woonwagencentra in de wijken en die van Roma veelal in huizen, blijft een zorg, evenals de armoede en schuldenproblematiek.

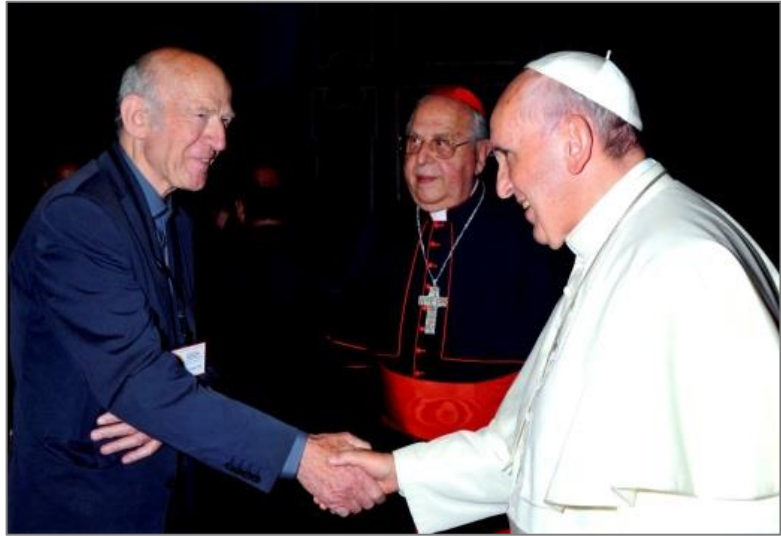
De culturele en religieuze eigenheid verdient respect en begrip en vraagt inzet van zowel de bevolkingsgroepen als de burgers, binnen de parochie en in de lokale samenleving.

Rechten

De aandacht vanuit parochies is in Nederland groeiende, stelt Van der Zandt. Pastores staan meer dan voorheen open voor traditionele wensen rond sacramentbedieningen. Echter het aanwezigheidspastoraat, de aandacht voor mensen die verder van de Kerk verwijderd zijn en die vastlopen door tal van sociale en maatschappelijke problemen, is moeilijk te realiseren. Er wordt gemakkelijk met een boogje om deze mensen heen gelopen met als verontschuldiging geen tijd of geen geschikte mensen.

Woonwagengewoners, Sinti en Roma leven in ons land minder aan de rand van de samenleving dan elders en de muren zijn hier en daar al geslecht, maar de integratie in de burgersamenleving is nog pril en kwetsbaar. Bij incidenten kan de stemming zo weer omslaan. Begrip, alertheid en aandacht blijven dus geboden als wezenlijke taken voor een kerkgemeenschap.

Of zoals paus Franciscus het verwoordde: *'We weten dat het een complexe werkelijkheid is, maar zeker de zigeunerbevolking is ook nodig om bij te dragen aan het algemeen welzijn. Dit is mogelijk met voldoende medeverantwoordelijkheid, de naleving van de rechten en de bevordering van de rechten van elke persoon.'* Dat vraagt om een stevige handdruk. ■

Landelijk pastor Jan van der Zandt m.s.c. (l.), 5 juni 2014